

ПРОФЕСИОНАЛАНА ГИМНАЗИЯ ПО СТРОИТЕЛСТВО, ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И УСЛУГИ –
ТЕТЕВЕН

гр.Тетевен, ул.”Усин Керим”№2, тел.0678 52533e-mail: info-1100514@edu.mon.bg

УТВЪРДИЛ: Yochka Lazarova
ДИРЕКТОР: Valcheva

Digitally signed
by Yochka
Lazarova
Valcheva
Date: 2025.10.06
09:55:14 +03'00'

/Йочка Вълчева/

Е Т И Ч Е Н К О Д Е К С

на

УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

при

ПГ по СЕУ гр. Тетевен

за учебната 2025/2026 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Училището е място, където се изгражда сплотена училищна общност на ученици, учители, родители и служители. Тази общност постига много повече на принципа на общото действие, като подпомага и допълва личните усилия на всеки. Всички членове на общността се отнасят с уважение помежду си и си помагат за постигането на една обща цел-по-добро образование.

ОБХВАТ НА КОДЕКСА

Настоящият Етичен кодекс формулира ценностите и задава правилата за взаимодействие и общуване, споделяни от училищната общност в ПГСЕУ- Тетевен.

Глава 1 ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. Членовете на училищната общност в ПГСЕУ- Тетевен – ученици, учители, служители и родители имат право на училище, в което безопасността и сигурността са най-важни.

Чл.2. Всеки член на общността е отговорен да съдейства и спомага за създаването на благоприятна и подкрепяща среда за пълноценно учене и личностно развитие.

Чл.3. Основна цел на настоящия Етичен кодекс е да формулира принципи и ценности, които да обединят общността на едно демократично училище. Неговото предназначение е да формира култура на общуване, споделяна от всички нейни членове.

Чл.4. Участниците в училищната общност приемат и се стремят към следните общи ценности:

- Толерантност и разбиране;
- Доверие и състрадание;
- Уважение и грижа;
- Отговорност и лоялност;
- Вежливост и коректност;
- Честност и справедливост.

Чл.5. В своите дейности и взаимоотношения, участниците в училищната общност се ръководят от следните общи принципи:

- Всеки човек има уникална стойност, която трябва да бъде уважавана и зачитана;
- Всеки има право на свобода на словото и убежденията, доколкото това не нарушава същото право у другите;
- Всеки има право на себerealизация, доколкото това не нарушава същото право у другите;

- Всеки има право да защитава своите интереси, доколкото това не противоречи на интересите на общността;
- Всички членове на общността спазват върховенството на закона и създадените от самата нея правила.

Глава 2 УЧАСТНИЦИ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Раздел 1 УЧЕНИЦИ

Чл.6. Училищната общност в ПГСЕУ споделя и работи за спазване на убеждението, че:

- Семейството е най-естествената среда за развитието на ученика;
- Всеки ученик притежава неповторима уникалност и стойност;
- На всеки ученик е гарантирано правото на:
 - свобода на изразяване на мнение;
 - свобода на мисълта, съвестта и религия при спазване законите на страната;
 - формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно;
- Всеки ученик има право на закрила срещу нарушаващи неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие;
- Всеки ученик има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие;
- Всеки ученик и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал;

Всеки ученик има право във всички случаи да се защитава по най-добър начин интересите му;

- Всеки ученик, попаднал в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл.7. От учениците в ПГСЕУ- Тетевен се очаква да спазват следните норми на етично поведение:

- Да проявяват самоуважение и уважение към другите и да поемат отговорност за собственото си поведение;
- Да познават и спазват приетите правила и реда в училище;
- Да не пречат на останалите при упражняване на техните права и задължения;
- Да не използват груб език, обидни думи и запугаване на съученици, учители и родители;
- Да не допускат насилие и тормоз в общуването си с околните;

- Да се стремят към разбиране, толерантност и подкрепа спрямо различните хора, включително спрямо учениците със специални образователни потребности;
- Да приемат за първостепенно свое задължение в училище обучението, а не забавлението;
- Да не провокират конфликти с останалите и да се стремят да ги предотвратяват, съобразно възможностите си и разписаните правила в училище;
- Да се стремят към постижения, без да се отнасят пренебрежително или подигравателно към постиженията на другите;
- Да проявяват внимателно и грижовно отношение към по-малките ученици;
- Да търсят решение на проблемите като се обръщат за съдействие към родителите си, класния ръководител, училищния психолог и училищното ръководство;
- Да идват в училище в приличен и чист външен вид и да не демонстрират материалните възможности на родителите си пред останалите;
- Да пазят училищното имущество, което е публична собственост така, както пазят личните си вещи;
- Да се грижат за чистотата в училище и извън него и да опазват околната среда;
- Да определят и приемат правила за всеки клас, които да стоят на видно място във всяка класна стая.

Чл.8. Учениците не нарушават гражданските права на други хора, включително съученици, учители, служители и родители като ги снимат, записват и разпространяват записите чрез различни медии без тяхно знание и съгласие.

Чл.9. Учениците, като част от училищната общност приемат да спазват следните правила за безопасно поведение в Интернет и етично използване на социалните мрежи:

- Да не снимат и публикуват клипове, в които има обидно съдържание за учители, ученици, служители и родители;
- Да не качват снимки или колажи, които уронват достойнството на други хора – деца или възрастни;
- Да не публикуват информация за други хора – деца или възрастни, която не отговаря на истината или има подвеждащ характер;
- Да не използват груби и обидни думи и особено заплахи към други хора – деца или възрастни;
- Да не влизат в непознати и съмнителни сайтове, които нямат връзка с учебния процес без знанието и разрешението на родителите или учителите;
- Да не отговарят на запитвания на непознати лица по Интернет, да създават контакти с тях, да се срещат с тях и непременно да уведомяват родителите си или учители за всеки подобен случай;

- Да не качват и споделят каквато и да е лична информация, на който и да е сайт без позволение на родител. /Личната информация включва име, адрес, телефонен номер, години, училището, в което учим и др./;
- Да не поставят снимки в Интернет със свободен достъп на видимост без предварително одобрение от родител;
- Да не отварят e-mail от непознат адрес и никога да не отговарят на такива писма;
- Да не правят нищо, за което ги е помолил някой, с когото са се запознали онлайн, без да го обсъдят с родителите си или с учители.

Раздел 2 УЧИТЕЛИ И СЛУЖИТЕЛИ

Чл.10. В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионалните си задължения, учителите имат следните морални отговорности към учениците:

- Да основават практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всеки ученик;
- Да създават безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическо развитие на ученика;
- Да осигуряват на учениците със специални образователни потребности равни възможности за достъп до образование;
- Да не дискриминират ученика на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите им;
- Да изпълняват задълженията си по Закона за закрила на детето като :
 - познават симптомите на насилие (физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване) ;
 - при съмнения за насилие уведомяват органите за закрила на детето;
 - когато до тях достигне информация за насилие над дете и за ситуации, които представляват заплаха за здравето и сигурността му, са длъжни да информират органите за закрила на детето.

Чл.11. В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионалните си задължения, учителите имат следните морални отговорности към семейството:

- Да зачитат достойнството на всяко семейство, неговата култура, обичаи, език и убеждения;
- Да зачитат ценностите на семейството и правото му да взема решения за своите деца;
- Да информират семейството за всички решения, свързани с детето им и при необходимост го включват във вземането на такива решения;

- Да общуват със семейството в дух на сътрудничество, взаимно уважение;
- Да не използват служебните си отношения със семейството за лично облагодетелстване;
- Да осигуряват конфиденциалност на информацията и зачитат правото на семейството на личен живот, с изключение на случаи, нарушаващи правата на детето.

Чл.12. В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионалните си задължения, учителите и служителите имат следните морални отговорности към колегите си:

- Да проявяват уважение и коректност, като не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на личността;
- Да уважават мнението на колегите си и се съобразяват с правото им на личен живот;
- Да предотвратяват конфликтни ситуации помежду си, като е недопустимо възникване на конфликт между тях в присъствието на външни лица;
- Да представят честно, открито и аргументирано проблемите си пред своя пряк ръководител;
- Да дават личен пример на учениците, а ръководителите – на своите подчинени със своето лично поведение и чувство за отговорност;
- Да се отнасят отговорно към повереното им имущество;
- Професионалното и личното поведение на учителите и служителите са несъвместими с корупционни прояви от всякакъв формат.

Чл.13 В своите взаимоотношения и при изпълнение на професионалните си задължения, учителите и служителите имат следните морални отговорности към обществото:

- Да работят за утвърждаване авторитета на училището, като се въздържат от действия, които биха уронили престижа на професията;
- Да работят в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на учениците и семействата им и се противопоставят на тези, които го нарушават;
- Да опазват данните и личната информация за учениците и всички посетители на училището, станали им известни при или по повод изпълнението на служебните им задължения.

Раздел 3 РОДИТЕЛИ

Чл. 14. Семейството е доминиращ фактор, който осигурява условия за развитие на ученика. То трябва да дава пример за разбирателство и добри отношения и да възпитава детето в дух на отговорност, уважение, толерантност и ненасилие.

Чл.15. Родителите имат грижа да окуражават децата си активно да участват в училищния живот, но в същата степен и да ги насърчават винаги да спазват общите правила.

Чл.16. Родителите приемат, че всички деца са равни и имат еднакви права. Фаворизирането на собственото дете в ущърб на останалите в образователно - възпитателния процес не може да бъде толерирано от общността.

Чл.17. Родителите като част от училищната общност, се стремят да работят в сътрудничество с учителите и ръководството на училището както в интерес на своето дете, така и в интерес на останалите ученици и училището като цяло.

Чл.18. Родителите нямат право да решават каквито и да е проблеми с ученик в отсъствие на негов родител. Саморазправата е абсолютно недопустима!

Чл.19. Родителите носят отговорност за поведението на децата си и ги учат сами да поемат отговорност за последствията от поведението им.

Чл.20. Родителите зачитат професионалната компетентност на учителите, техните права и лично достойнство.

Чл.21. Родителите не злепоставят учителите и не изказват критика към тях в присъствие на децата си.

Чл.22. Родителите не предявяват претенции към учителите относно учебната програма и други регламенти в училище, които имат общозадължителен характер за цялата образователна система.

Чл.23. Родителите имат отговорност към поведението на децата си в Интернет пространството. Те трябва да насочват децата си как резултатно да търсят информация в Мрежата, как да я оценяват критически, как да развиват навици за общуване във виртуалното пространство и да наложат правила за пребиваването в него.

Глава 3 ЛИЧНО И ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Раздел 1 ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 24. При изпълнение на служебните си задължения и в обществения живот учителите, служителите и училищното ръководство следват поведение, което не уронва престижа на училището като:

- Не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави;
- Стремят се да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им полагат усилия да ги преустановят, запазвайки спокойствие и контрол над поведението си;
- Спазват благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното положение и на институцията, която представляват;
- Не участват в скандални прояви, с които биха могли да накърнят престижа на училището или достойнството на другите;
- Уважават и зачитат правото на мнение на останалите и спазват училищните разпоредби;

- Поставят пред своя ръководител проблемите, с които се сблъскват в процеса на работата, спазвайки добрия тон и колегиални отношения;
- Противодействат на корупционни прояви и на други неправомерни действия в училището.

Чл.25. Учителите, служителите и училищното ръководство не допускат да бъдат поставени във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да приемат подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните им задължения, на неговите решения или да нарушат професионалния му подход по определени въпроси.

Чл.26. Учителите, служителите и училищното ръководство не могат да упражняват дейности, посочени в законодателството като несъвместими с неговите задължения и отговорности, както и да получават доходи от такива дейности.

Раздел 2 ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.27. Учителите и служителите са длъжни да спазват служебната йерархия и стриктно да изпълняват актовете и заповедите на горестоящите органи.

Чл.28. Учителите и служителите са длъжни да бъдат лоялни към работодателя, като не злоупотребяват с неговото доверие и не разпространяват поверителни за него сведения, както и да пазят доброто име на училището.

Чл.29. Учителите и служителите са длъжни да спазват вътрешните правила, приети в училището.

Чл.30. Учителите и служителите са длъжни да уважават чуждото мнение и правото на избор и позиция, които не съвпадат с техните.

Чл.31. Учителите и служителите не трябва да изразяват лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на учебното заведение.

Чл.32. Учителите и служителите не трябва да позволяват да бъдат поставяни или да изглеждат поставени в положение на зависимост от когото и да било. Те не трябва да вършат работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл.33. Учителите и служителите опазват повереното им имущество с грижата на добър стопанин и не допускат използването за лични цели.

Чл.34. Учителите и служителите информират своевременно непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на повереното му имущество.

Чл.35. Учителите и служителите в изпълнение на заеманата длъжност, трябва да осигурят ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са им поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл.36. Учителите, служителите и училищното ръководство трябва да извършват необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията,

за която са отговорни или им е известна. Те използват данните и документите в училище единствено по повод изпълнение на служебните си задължения и при спазване правилата за защита на информацията.

Раздел 3 КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл.37. (1) Конфликт на интереси възниква, когато учителят или служителят има личен интерес, който му влияе до толкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебни задължения.

(2) Учителите и служителите трябва да избягват всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт са длъжни да информират веднага директора на училището.

(3) Учителите и служителите не могат да използват служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване.

(4) Учителите и служителите не трябва да допускат възможност друг да ги постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящият Етичен кодекс на училищната общност е задължителен за всички нейни членове – ученици, учители, служители и родители.

§ 2. Всички ученици, учители, служители и родители в училището се запознават с настоящия Етичен кодекс лично, срещу подпис в рамките на годишния инструктаж в началото на всяка учебна година.

§ 3. Отклоненията на нормите на настоящия кодекс водят до санкциите предвидени в Закона за предучилищното и училищно възпитание, Кодекса на труда и Правилника за дейността на ПГСЕУ.

§ 4. Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване, в съответствие с промените в нормативната база и очакванията на обществото.

Етична комисия.

1.Валери Василев – председател

2.Петър Мечкаров -член

3.Цветелина Маринова -член

Настоящият Етичен кодекс е приет на заседание на Педагогически съвет с пратокор № 13 /10.09.2025 г.